Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32

[S.l.], [9. Jahrh.]

Passio sancti Sauiniani martyris sub Auleriano imperatore sub die. VIIII kalendas februarias

urn:nbn:de:bsz:31-65346

Visual Library

qui a non sum digna contingere uel uestimentu(m)
quo induta est. et cum accersisset ad beatum cor
pus et tetigisset uestimentum eius. statim aperti
sunt oculi eius. et arefacta manus redierunt in
decore. Cognoscentes uirtutem di in loco ipso
sepelientes. Tanta ibidem uir uenerabilis luce
rius de bonis suis praeparauit. omnes saturati
unusquisque ad domum suam fuissent reuersi.
Et cum esset uir uenerabilis lucerius in commodis
praegrauatur. aduertit oculos suos ad pariete(m)
et orauit confidenter. Dne ds tu scis qualiter
ambulaui in uia ueritatis praesta refrigerium
animae meae. et permitte mihi super eam cel
lulam aedificare. Tunc uox dni locuta est
ad eum dicens. Luceri. tu migraturus es.
et merces tua tecum est. Postquam ueni et uir
rector aecclesiae qui super eam aedificabat.
tunc apparebit claritas tua in celis. quod in
terra operibus preparauit. Quae beata
ancilla di uixit annos .xlviii. obiit in pace
sub die .iii. kl febr. Praestante dno nostro
ihu xpo cui est honor et gloria uirtus et im
perium in saecula saeculorum. amen.

EXPLICIT VITA SCAE SAVINAE VIRGIN.
INCIPIT PASSIO SCI SAVINIANI MART.
LVI SUB AVLERIANO IMP. SUB DIE VIIII KL FEBRU.

TEMPORE ILLO CUM ESSET
in samon ciuitate scs sauinianus in oratio
ne sollicitus. in ieiuniis promptus. in elemo
sinis liberalis. enarrabat gloriam di. Exiit
sonus in uniuersa terra. et nuntiatum est im
peratori. quod beatus sauinianus in angeli
ca reuelatione stabat. et gloriosissimis uocibus
praedicabat dm qui habitabat in eo. Tunc
loquitur imperator crispino praesidi in ira
ut sua. exeat cursus in furore suo. et milites
principales in toto orbe eructuent xpianos.
et destruent eos ubicumque inuenerint eos.
et non sacrificauerint diis nris. In has poe
nas constituite eos. quod sunt. rotas aereas
et uncinos ferreos. capita a ceruicibus am

putate. Cum haec relatione audissent. multi
qui se ante paululum dicebant esse xpianos.
dm negare coeperunt. Scs sauinianus non des
perabat patrocinium di. sed ieiunabat et ora
bat iugiter. et dabat escam esurientibus. Exiit
homo paruulus nomine iulianus et dixit. Sa
cratissime sauiniane. numquid ad bellum
praeparare uedis animam tuam. aut non au
disti quod est xpianis praeparatum. Dese
re hos inimicorum nrorum ut in laude scoru(m)
tuorum laus tua loquatur. Tunc beatus sa
uinianus humili corde et absoluto animo pe
dibus cupiditatem calcauit. et uisitauit regi
ones multas. ut inueniret sibi locum. ubi coro
nam accipere mereretur. Post paucum te(m)
pus orando et ieiunando in honore prouoca
tur. uenit quondam trecasis ciuitatem. et cir
cuiuit eam. Cumque descendisset subterius
super fluuium siquane. Inuenit locum sibi
praeparatum pretiosissimum. et gratias egit
do. Prostrauit se in faciem terrae orationem
imposuit dicens. Dne ihu xpe qui multa ge
nera posuisti in arca noe. et constituisti eos in
laqueos aquarum. da mihi seruo tuo baptis
mum. ut lauentur peccata mea. Cum haec
orasset. ecce nubila de celo descendens. et in
luxit super eum. uox uero de caelo dicens ad
eum. Sauiniane. seruus electus di. inuenis
ti gratiam dni tui. Dilige quod uoluisti emi
nere [?]. quia baptizatus es in nomine dni ihu xpi.
et multi per te baptizandi erunt in scam trinita
te. Scs sauinianus dicit. Gloria tibi xpe
qui conuertis ignorantes. et ad uiam ueritatis
adducis. Et cum baptizatus fuisset. adprehen
dens arundinem in manu sua et fixit eam in
terram. et orationem fudit ad dnm dicens.
Dne ds meus facias uirgam meam florere et ra
mos bonos habere. et folia formonsa produ
cere. ut credat populus iste in nomine ihu xpi.
Multi autem uidentes uirgam illam florere.
crediderunt cum beato sauiniano mille decem

etocto· et animae centum et nouem baptiza
tae ſunt demanu ipſius ſci·· Audiens hac
imperator quod multa pars populi p ſcm̄
sauinianum credebat· iuſſit criſpinum p
ſidem cum nonaginta milites· ad illū uenire·
ut eum uinctum ad ſe exhiberent· Ubi ue
nerunt ad ſcm̄ di· inuenerunt ipſum oratē·
et timuerunt adpropinquare ad eum··
Audiens haec imperator quod nihil prae
ualuerunt nocere famulo di· Iterum mit
tens alios centum nonaginta ad eum··
et inuenerunt eum ſimili modo orationē
complentem· Ipſi quoque orare coeper̄
cum eo·· Complens autem orationē ſuam
ſcs ſauinianus· ſurrexit· et locutus eſt
praeſes ad eum· ſauiniane· numquid eiectus
es de patria tua· Aut quid in hanc locum
uerſaris·· Reſpondit ei ſcs ſauinianus·
Non ſum eiectus de patria mea ſed dm̄ quae
ſiui· cum [uis] uirtutē agno ui· et gratiam
inueni· Milites autē dicebant ad eum·
ſauiniane· dom[in]us noſter imperator deſi
derat te uidere· Reſpondit eis ſcs ſauini
anus· ſi uoluntas eſt mea· uenio· Si non·
ñ uenio· tamen uobiſcum uado· Commen
dauit autem dō petitionem ſuam· et ad
imperatorem pr[e]exit· Cumque uenisset
uiennam· in ciuitatem· ingreſſi ſunt in
palatiō· At ubi uidit eum imperator
qd magnus et xpianus eēt timuit· ſtatim
cucurrit ad conſiſtorium ſuum ubi ſede
bant ſeptuaginta duo daemones· Ad quo
rum conſilia recurrebat· Poſt paulu
lum redit ſedens pro tribunali· Inter
rogabat eum dicens· quis es tu· Aut unde
es· Aut quod nomen eſt tibi·· Reſpondit
ei ſcs ſauinianus· Ego ſum de ſamon ciuitate·
et ex n[a]tiuitate mea ſauinianus uocor··
Ait autem imperator ad eum· fera mala
facies turpis· non ſacrificas diis meis··
aut quāe in loca uerſaris· Reſpondit ei
ſcs ſauinianus· Uere bene locutus fuiſti au
reliane· quia tu es pars mortis· et coniugis
patris tui diaboli· dii autem quos mihi ſacri
ficare dicis· uani ſunt· nec ipſi quia do[mi]nā
eos adiuuare poſſunt· Tu autem tamquā
ſtultae adoras eos· Utinam audires me· et
adorares dm̄ meum qui fecit caelum et t̄rā·
qui poteſtatem habet liberare te de igne·
et dimittere omnia peccata tua· Ipſe autē
tamquam ſtultus cogitabat infra ſe dicens·
Quomodo iſtud facere· quia tu inter feras nu
tritus fuiſti ſuperari· niſi in exquiſita
tormenta· Tunc iuſſit ſcō[m] ſauinianō incar
cere mitti· quadraginta et octo milites
uenerunt eum cuſtodire· Et ubi uider
ſcm̄ ſauinianum conuerſi fuerunt· Et de
poſuerunt arma ſua in terrā dicentes· Et
nos credimus in dm̄ et in ſcm̄ ſauinianum·
et adoramus eum· Ait autem imperator
ad eos·· Numquid et uos maledicti eſtis·
quod ipſum uultis ſequi· Uenite et adorate
deos meos· Et dabo uobis aurum et argentū·
et in honore maximo conſtituo [ams] uobis··
Milites autem dicebant ad eum· Pecunia
tua tecum ſit in perditione· Nos ſimul
baptizati ſumus· et credimus in ſcām tri
nitatem· Iratus autem imperator· iuſſit
eos decollare· Ipſi uero propter gratiā
ſci ſauiniani· impleuerunt martyrium·
Iratus uero imperator· dicebat in corde
ſuo· ſi non perdidero maledictū iſtum
cum maleficiis ſuis· totū populū ad ſe
tracturus eſt· Tunc iuſſit imperator
ſcm̄ ſauinianum ad ſe uenire· Ait adeū··
fax mala· facies turpis· uſquequo in hac
fide pſeueras· quādiu potero te cuſtodire
ſacrificaueris diis meis·· Ad haec re
ſpondit ſcs ſauinianus· Ego te uellem
perduci in fide bona· ut derelinquas dia
bolos tuos· et adores xpm̄ meū· qui in po
teſtate habet uitam et mortem tuam··

Ait autem imperator. Adhuc in hac stultitia stas
et respondis? Scs sauinianus dixit. Ego non
sum stultus. sed seruus dni nostri ihu xpi.
Tu autem tamquam stultus et insipiens es.
qui non confiteris dnm meum. sed confiteris
satanan patrem tuum. Iratus autem impe
rator. iussit ligare manus eius et pedes.
et cedi a duectes ferreos. et mitti in capite
eius cassidem igneam. Tunc dixerunt tres
uiri. beatus fueras aureliane si natus nuquã
fuisses. qui talia tormenta iussisti fieri fa
mulo di. Iratus uero imperator. iussit eos
decollari. Ipsi autem ppter gratiam saui
niani sci conscenderint regna caelorum.
Tunc dixit scs sauinianus ad eum. Si amplius
mihi tormenta potueris facere fac. quia
mihi uita sunt et dulciora sup mel et fauũ.
Tunc iussit imperator fieri scamnum et
caminum ferreum secundum statum eius.
hoc est cubitos xii. Et factum est secundũ
iussum imperatoris. Et posuerunt eos in me
dia ciuitate. Et iussit scm sauinianum alli
gari. et ligna multa subponi et ignem.
et ipsum conburere. et pcepit exhibere qua
draginta decas olei. et mitti sup flammam
ignis. Scs sauinianus mittens se in media
flamma. et dicens. Haec tormenta quae mihi
infers. intua turpitudine et in dis tuis
consumandus eris. Ego tibi dixi. quia non
timebo tormenta nec iram tuã. Cum haec
dixisset de multitudine ignis. scamnus fac
tus est tamquam cera. Ueniens autem impe
rator uidit scm sauinianum in media flãma
stantem et orantem. erat facies eius tãquã
rosa et lilium de caelo descendens. At ubi
uidit eum imperator. cecidit in faciem suam
a timore magno. ab hora prima usq; in ho
ram nonam. Et postquã surrexit. dixit ad
eum. fera mala non tibi sufficiant peccata
animarum quas errare fecisti. et non pmisisti
sacrificare deos meos magnos. sed omnem
populum traxisti a dte? Respondit scs sa
uinianus et dixit. Adhuc multas animas
habent credere dm pme. Et tu ipse et blasphe
mauit tamquam stultus imperator. Et dix
ad eum. Numquid et me uis in tuis maleficiis
pducere? sic mihi faciant dii mei et sic mihi
reddant. si cras usq; in ista hora non pdidero
animam tuam. ad exemplum omnium fa
ciore puenire. Alia autem die iussit scm
sauinianum uenire. Cumq; adductus fuisset
in conspectu eius. dicens ad eum. Iam sacri
fica diis meis. aut intellege uerba mea. uti
tibi tormenta addantur. Scs sauinianus
dicens. Ego tibi dixi quia non timebo tormta
nec iram tuam quia fidem meam habeo. quam
p baptismi gratiam consecutus sum. Tunc iussit
imperator lignum magnum exhibere secdm
statum eius. et poni ante palatium. Et uocatis uii
milites et uenerunt in ordine. et ternas sagit
tas miserunt sup eum. ut citius interficeretur.
Et putabat imperator quod omnis sagittas in corpore
eius infigerentur. sagitte autem suspendebantur
a uento. a dextris et a sinistris eius ne una quidem
corpus eius tetigit. post solis occasum. iussit
eum a militibus custodire. ne subito xpiani ue
niant. et noctibus absoluant. Alia uero die mul
tus populus obseruabat. ut uiderent uirtutẽ
di. Alia autem die ait imperator. Eamus et
uideamus illum maledicum. quod est actio sua.
Uenit autem imperator et dixit ad eum. Ubi est
ds tuus? ueniat et liberet te de manibus meis.
Audi de sagittis his. Et exiliens una de sagittis
ipsis. Ingressa est in oculis imperatoris. Et excae
cauit eum. Tunc dixit scs sauinianus. tibi dico
stulte si credis in dnm meum. uidebis lucem di.
Iratus autem imperator iussit milites nonaginta
ut in carcerẽ eum mitterent. Et in catenas
ferreas diligentius custodirent. et in crastino
caput eius auferrent ab eo. Dum scs saui
nianus ad carcerem duceretur. orationem in
posuit dicens. Dne ihu xpe qui eduxisti popu

lum tuum de mari rubro. et liberasti eum de dextera pharaonis. libera me seruum tuum de conpedes istas. et in hunc locum me iube transferre. ubi baptismi gratiam consequi merui. Cum haec orasset excecati sunt milites. et confracti sunt ferreis. scs sauinianus uelociter iter carpens. peruenit ad locum ubi baptismum perceperat.

Audiens haec imperator. iussit milites. ut eum perquiri deberent. Et ubi inueneritis magnum ipsum. decollate eum. Exeuntes autem milites. obuiam habuerunt inopem senicem. sed non xpianum. tunc loquitur ad eos. Alio die quarta hora uisus est xpianus contra sole surgente. pedibus deferebat. sicut uentus a facie terrae. milites autem persecuti sunt eum. Scs sauinianus prius uenit super ripam siquanae. Et gauisus erat super fluuium magnum transire.

Respexit retrorsum. Inimici autem multi insurgebant in eum. Scs sauinianus ibi in oratione prosternitur dicens. Dne ihu xpe quia odiui congregationes malignorum. Et enarraui uirtutem tuam. dne praesta famulo tuo secreta reuelatione in hunc locum introire ubi baptismum percepi. Cum haec orasset facta est aqua tamquam petra et pedibus ipse scs ad locum sibi demonstratum abiit. Uidentes milites pelagum magnum conturbati fuerunt.

Scs sauinianus iterum prostrauit se in faciem terrae et magnam orationem fudit ad dnm. Dne ihu xpe qui me ab adulescentia mea gubernare dignatus es. ostende uirtutem tuam in me. et celerius iube me corona qua iusseris coronari. Et concede mihi seruo tuo ut quicumque in hoc loco orationem fuderit quam mihi coronam tradideris. Et inuocauerit nomen meum propter nomen tuum. In suis orationibus exaudiatur. Et saluus esse mereatur. Haec cum orasset. leuauit oculos suos. uidit quosdam milites extracto gladio uelocius currebant decollare eum.

Milites uero timebant adppinquare ad eum.

Ad haec locutus est ad eos scs sauinianus. Uenite et conuertite ergo et colligite de sanguine meo et ligate in linteo. et portate aureliano imperatore. ut uideat uirtutem di. Cumque percussus fuisset. gutta sanguinis cecidit super caput carnificis. Et ipsi conuersi fuerunt et clamauerunt uoce magna dicentes. Domine parce peccata nostra. quia de sanguine tuo sco baptizati sumus. Scs sauinianus adprehendens caput suum. portabat eum pedes quadraginta nouem. Milites autem collegerunt de sco sanguine et ligauerunt in linteo. et portauerunt aureliano imperatori. Cumque uenissent in conspectu eius. absoluto linteo. sanguis ille factus est uelut rosa et lilia et in ipsa hora aperti sunt oculi imperatoris ubi sagitta fuerat fixa. Et uidit lucem di. Et exclamauit uoce magna dicens.

Quam bonus et gloriosus es ds xpianorum. qui facis uoluntatem timentibus se. Audiens haec aliqua mulier nomine sirria qui septuaginta annis ab oculis caeca sedebat. ait ad parentibus suis. Ducite me ad amabilem gaudium. ubi sacratissimus sauinianus caelestem gratiam conquesiuit. Parentes autem illius dereliquerunt eam. Et noluerunt cum ipsa pergere. Exiit paruulus de germine eorum introiit ad eam conprehendens manibus inuitis eius ambulauerunt et nesciebant ubi predicarent passione sco. Uenientes autem milites ubi scs sauinianus requiescebat. adfixi sunt pedes eorum. et non potuerunt amplius iter pergere. quia in scm locum aduenerant. Illa humili corde flectere genua sua in terra. coepit orare confidenter dicens.

Ds xpianorum et sce sauinianae qui tibi impetrasti coronam pretiosam lapidibus ornatam. ostende uirtutem tuam in me. Cum haec orasset in ea hora aperti sunt oculi eius et uidit lucem di. et sepulchrum sci sauiniani. Multus autem populus festinabat ut uideret uirtutem di.

Tunc loquitur sirria ad eos. Diligamus sepulturam et faciamus cellam magnam. ubi scs sauinianus uitam non deposuit. sed mutauit.

A ctasunt haec sub aureliano quondam imperatore · VIIII · KL · februarias · Praestante dno nostro ihu xpo cui est honor et gloria et potestas · et nunc in saecula saeculorum amen ·

EXPLICIT PAS · SCI · SAUINIANI ·

INCIPIT · PASSIO ·

LVII · SCI · POLICARPI · EPISCOPI ·
QUOD EST · VII · KL · FEBR ·

Ecclesia di quae est apud zmyrnam · ecclesiis di salutem · philomaediae · et uniuersis quae in locis sunt catholicae ciuitatib · misericordia et pax et amor di patris ac dni nri ihu xpi cum omnibus abundet in saeculo ·

Scripsimus uobis fratres de martyribus et de beato policarpo · qui uelut signaculum fidei psecutionis sedabat inimici · Omnia enim quae transacta sunt · dno auctore pdicta sunt secundum euangelium in quo quid sequi deberemus ostendit · In quo se et tradi passus est et crucifigi · p quod nos liberaremur a figmentis diaboli · Imulos ergo nos sibi ee uoluit · Ac primus uir tute caelesti · Iniustorum iussus obtemperauit arbitrio · Dans scilicet securus suam ut pius dns exemplum famulis sep bendo · neo nerosus praeceptor a quo quam putaret ·

Pertulit ante illa quae aliis pferenda mandauit · quo omnes ita formauit et docuit · ut non solum nos ipsos · sed etiam per nos frs singulos saluaremus · beatae enim passiones · caelestia tolerantibus regna parturiunt · Et post contempta haec omnia · opes · honores parentes · coronae consummatio plena martyrium est · qui denim dignum tam pio dno famulorum reddat obsequium · si maior constat pro seruis dnm · quam seruos ptulisse p dno · Unde oportet doctiores nos redditos omnia cum timore narrare · Et singulorum militiam xpi fidelia deuotionum trophea ut gesta constat exponere · quo amore circa dm fuerint patientia cuncta pertulerint · quis enim non tanta admiratione teneatur dulcia fuisse singulis durorum uerbera flagellorum · graticulas aculei lamminas ferientes amabilem gladiu · et mitia crepitantia tormenta flammarum ·

Cum fluente utriusque lateris cruore · patefactis uitalibus omnia apparerent interna membrorum · ut ipsa etiam coronam populis ima clarer uiso fleret · tantae crudelitatis horrore co nec sine lacrimis possit aspicere quod fieri ipse uoluisset · Nullus tamen erat patientiu martyrum gemitus · aut heiulatio aliqua ui doloris exorta · ut libenter suscipiebantur singula · Ita fortiter tolerabantur accepta ·

Praesens enim dns suscepta tam fidelium oblationem seruorum · non solum aeternam uitam · sed et illa quae solet deuotis praestare · sed etiam doloris illius uiolentiam temperabat · scilicet ne potentiam cruciatus corporis frangeret animi · Loquebatur enim cum illis dns · et exspectator ac roborator animorum · Et praesentia medebatur mala · Et coronam illis caelestia si pdurassent pmittebat imperia ·

Inde iudices ille contemptus · Inde gloriosa patientia · Exui enim hac luce cupiebant · ut ad illa clara atque aeterna salutis habitacula dno iubente transirent · Praeponebant uera falsis terrenis sempiterna morituris ·

Parabatur enim unius horae exitu gaudium nulla uetustate periturum · Diabolus tamen multa machinatus est · sed gratias dno nostro ihu xpo qui contra omnes fidus seruorum suorum defensor adsistit · Nam fortissimus germanicus et omnem do mente deuotus · Incredulorum animos patientiae suae uirtutis extinxit · Hic feris traditus cum pconsulis inse miseratione cerneret · et ab eo psuaderetur · ut saltim uel aetatem suam cogitaret · si alia forte inse contempneret omnia dolentem inse inimicum aspnatus est · Et de

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg